



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi**

**Spina, Claudius de**

**Parisiis, 1551**

9. de coæternitate genitoris, geniti, & generationis.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38840**

multiplex à nobis dicatur, vt dicit Augu. 6. Cap. 6  
de Trinit.

C A P. 5. *Quicquid est in Deo, Deus est.*

**H**uius essentiae simplicitas tanta est, q̄  
in ea non est aliquid quod non sit ip-  
sa, sed idem est habens & quod habe-  
tur, totumq; quod in eo est vnū est, ait Hi-  
lar. 7. de Trinit. & lib. 8. dicit: Non huma-  
no modo ex compositis Deus est, vt in eo  
aliud sit quod ab eo habetur, & aliud sit ip-  
se qui habeat: sed totum vna est natura per-  
fecta & infinita, & non est disparibus confi-  
tuta, sed viuens per totum ipsa. Idem affir-  
mant Boet. lib. de Tri. August. lib. de Fid. &  
Symb. & li. 15. de Trinit. & Isidorus, rursum  
Aug. 11. de Trinit. cap. 10.

Cap. 9  
Ca. 17  
7. E-  
thim.  
Cap. 1.

DE COAETERNITATE GE-  
nitoris & Geniti ac æternitate Generatiōis.

D I S T I N C T. Nonæ

C A P. Primum.

*De proprie-  
tatibus &  
conditioni-  
bus perso-  
nalibus.*

*Personarum vna est naturalis essentia cum  
distinctione earum.*

*Pater alius  
à Filio.*

**T**enendū est (vt docet Aug. lib. de Fid.  
ad Petr. Patrem & Filiū & Spiritū san-  
ctum vnū esse Deū naturaliter: nec ta-  
men ipsum Patrem esse qui Filius est, nec Fi-  
lium esse illum quī Pater est, nec Spiritum  
sanctum esse illum qui Pater aut Filius est:

nec tamen est aliud Pater, aliud Filius, aliud Spiritus sanctus, quamuis personaliter alius sit Pater, alius Filius, alius Spiritus sanctus. Genitus est enim à Patre Filius, & ideo alius.

C A P. Secundum. Coaeternæ Personæ.

**N** Ec tamē antè fuit Pater, quàm Filius. Coaeternæ enim sibi sunt personæ. Cōtra quod obiicit hæretic⁹ Arrianus (vt *Obiectio.*

refert Ambros. lib. 1. de Fid. ad Gratia.) Omne quod natum est, principiū habet. & ideo quia Filius natus, principium habet. Sic &

Cap. 5 Arrius ipse dixisse fertur (vt meminit Augu.

lib. 6. de Trinit. Si Filius est, natus est: Si natus est, erat tempus quando non erat Filius.

Cap. 1. Responsio Augustini: Qui hoc dicit, non

intelligit etiā natū esse Deo sempiternū, vt sit coæuus Patri Filius: Sicut splendor qui *Responsio.*

gignitur ab igne, atque diffunditur, coæuus est illi: & esset coæternus, si ignis esset æter-

nus. Rursus si Dei Filius (ait Aug.) Virtus

1. cor. 1 & sapientia Dei est, nec vnquam fuit Deus sine virtute & sapientia, coæternus ergo est Deo Patri Filius. *Simile.*

Lib. 1.

*Inuectio Ambrosij contra Hæreticum.*

de Fid. **S** Criptum est in veteri Testamento ( vt vel vnum è pluribus dicam ) Ante me non fuit alius Deus, & post me non erit. Quis ergo hoc dicit? Pater, an Filius?

Es. 44

Si Filius, Ante me (inquit, nō fuit alius De<sup>o</sup>.  
 Si Pater, Post me, inquit, non erit. Hic prio-  
 rem, ille verò sibi posteriorem non habet.  
 Item, Dic, inquit, mi hæretice, fuitne quan-  
 do omnipotēs Deus Pater nō erat, & Deus  
 erat? Nam si Pater esse cœpit, Deus er-  
 go primò erat, & postea Pater factus est.  
 Quomodo ergo immutabilis Deus est? Si  
 enim antè Deus, postea Pater fuit, utique ge-  
 nerationis accessione mutatus est. Sed auer-  
 tat Deus hanc amentiam.

C A P. *Tertium. Ineffabilis  
 diuina Generatio.*

**S**I quæris à me (inquit Ambros.) quomo-  
 do si Filius sit, priorē non habeat patrē?  
 mihi sanè impossibile est scire genera-  
 tionis secretum. Mens deficit, Vox filet, non  
 mea tantum, sed angelorum, quia scriptum  
 est, Pax Christi supra omnem sensum, &c. *Phil. 4*  
 Quòd si pax Christi supra omnem sensum,  
 quomodo non est supra omnē sensum gene-  
 ratio? Tu ergo ori manum admoue: scruta-  
 ri non licet supra mysteria: licet scire quòd  
 natus sit: nō licet discutere quomodo natus  
 sit, ineffabilis enim est illa generatio. Vnde  
 Esa. Generationem eius quis enarrabit? *Esa. 53*

C A P. *Quartum. Filius semper gene-  
 ratur & semper natus est.*

**H**ic quæri potest, quum generatio Filij à Patre nec principium nec finem habeat, quia eterna est, vtrum debeat dici Filius semper gignitur, vel semper genitus est, vel semper gignetur? Gregor. super

*Lib. 29 Moral. Cap. 1.* Iob: Quia nec cepit nasci, nec desijt, dicamus verius, semper natus. Non autem possumus dicere, semper nascitur, ne imperfectus esse videatur. At verò vt æternus designari valeat & perfectus, semper dicamus,

& natus: quatenus & natus ad perfectionem pertineat & eternitatem. quamuis perfectum esse multum ab illius perfectionis expressione procul sit: quia quod factum non est, non potest dici proprie perfectum: sed balbutiendo, vt possumus, excelsa Dei

*Mat. 5* resonemus. Et Dominus nostrę infirmitatis verbis condescendens, Estote, inquit, perfecti, sicut & Pater vester cęlestis perfectus

*in hier. homi. 6* est. Orige. tamen super Hierem. dicit quòd Filius semper generatur à Patre. iuxta illud,

Ante omnes colles generat me dominus. Sed vtriusq; verba benignè interpretemur. Nam non adeò semper manifestatur veritas, quum dicitur, Filius ante tempora genitus est de Patre, vel Filius semper nascitur de Patre. Et ideo dicit Grego. quòd non possumus dicere semper nascitur. Non, inquam, ita conuenienter, non ita congruè ad explanationem veritatis. Potest tamen dici

(si sanè intelligatur) semper enim nascitur Filius de Patre, vt ait Orige. non quòd quotidie iteretur illa generatio: sed quia semper est: semper ergo nascitur, id est natiuitas eius sempiterna est.

*Quòd Filius semper generatur, confirmatur ex dictis D. Hilary.*

**H**ilarius quoque dicit Filium nasci ex Patre, libr. 7. de Trinit. quod cum sacramento scientiæ suæ ex eo nascitur, non potuit aliud esse quàm viuens. Item dicit: Dum totum quod ex eo nascitur virtus est, habet natiuitatem Filius, nõ demutationem. Idem libr. 9. de Trinita. Donat Pater Filio tantum esse, quantum est ipse, cui innascibilitatis esse imaginem sacramento natiuitatis impartit, quam ex se in sua forma generat. Ecce ex Hilario habes quòd Filius nascitur, & quòd Pater Filium generat. Dicamus ergo Filium natum ante tempora, & semper nasci de Patre, sed cõgruentius semper natum. *Sed inquit hæreticus,* Omne quod natum est nõ semper fuit: quia in id natum est vt esset. *Responsio.* Nemo ambigit quin ea quæ in rebus humanis nata sunt aliquando non fuerint. Sed aliud est *Responsio* ex eo nasci quod semper non fuit: aliud est *Hilary lib.* ex eo natum esse quod semper est. Ibi nec *7. de Tri.* semper fuit qui Pater est, nec semper Pater

est, & qui non semper Pater est, non semper genuit. Vbi autem semper Pater est, semper Filius est. Quia si semper Deo Patri proprium est quod semper est Pater, necesse est Filio semper proprium esse quod semper est Filius &c.

DE PROCESSIONE SPI-  
ritu sancti quantum ad personam  
quæ procedit.

DISTINCT. Decimæ  
CAP. Primum.

*Spiritus sanctus procedit vt amor, a  
Patre & Filio.*

Cap. 17. **S**piritus sanctus amor est, siue charitas, siue dilectio Patris & Filij. Vnde Aug. 15. lib. de Trinita. Spiritus sanctus nec Patris est solius, nec Filij est solius, sed amorum. Et ideo communem, quia inuicem se diligunt Pater & Filius, insinuat nobis charitatem. & Hierony. super 17. Psalmum ait: Spiritus sanctus nec Pater est, nec Filius, sed dilectio quam habet Pater in Filium, & Filius in Patrem. Idem quoque Aug. testatur lib. 6. de Trinit.

Cap. 4. **CAP. Secundum.** Charitas, quamuis sit toti Trinitati communis, Spiritui sancto tamen appropriatur.